

Het tweede wereldcongres voor ergofoftalmologie te Stockholm van 13-16 juni 1977

G. H. JONKERS SR., TE SCHIEDAM

Ergofoftalmologie zou men kunnen uitleggen als de wetenschap welke zich ten doel stelt optimale verhoudingen te scheppen voor het organon visus onder alle omstandigheden. Deze optimale verhoudingen kan men verdelen in: preventie van ooginspanning (met alle gevolgen van dien) en oog-ongevallen, alsmede de behandeling en nazorg van plaatsgevonden beschadigingen van het ogenpaar.

Het is hieruit duidelijk dat deze nieuwe wetenschappelijke loot — die door MERTÉ uit München internationale vorm kreeg — een aantal wetenschapsbeoefenaars bijeenbrengt: zintuigfysiologen, arbeidsanalytici, arbeidspsychologen, oogartsen, fysici, chemici en werkers op het terrein van de visueel gehandicapten. Onder de ongeveer 200 deelnemers bevonden zich 5 Nederlanders. In 4 symposia en 36 vrije voordrachten waaronder 2 van Nederlandse zijde — door NIJGAARD en BRINKHORST, en door VOS — werd aan nagenoeg alle aspecten aandacht besteed.

De symposia betroffen de onderwerpen:

1. schade aan het gezichtsorgaan door elektromagnetische straling;

2. dito door mechanische ongevallen;
3. dito door chemische en toxische beschadigingen;
4. eisen aan het gezichtsorgaan tijdens het werk.

Op dit congres werden geen wereldschokkende, nieuwe gezichtspunten openbaar gemaakt; het droeg meer een synoptisch-compilerend karakter. Door de goed gekozen plaats — één der vergaderzalen in het oude Zweedse Parlementsgebouw — de hoge gastronomische kwaliteit van de gemeenschappelijke middagmaaltijden in een aangename omgeving en door enkele andere sociale evenementen zijn ongetwijfeld vele nuttige contacten gelegd tussen werkers in onderscheiden disciplines uit de vier windrichtingen. Voor de aanwezige Nederlanders — die zich stellig niet slecht hebben gevoeld — een duidelijke impuls om te trachten dit belangrijke multidisciplinaire werk in hun land beter van de grond te krijgen.

Augustus 1977

ARTS EN WET

Verlenging, verkorting en beroving van (het) leven

DR. MR. DR. W. SCHUURMANS STEKHOVEN, TE NAARDEN

Inleiding. De langzamerhand oeverloze literatuur over het zg. „euthanasie”-vraagstuk is door MUNTENDAM zeker verrijkt met zijn artikel over (medische) begripsbepaling (MUNTENDAM 1977). Terecht heeft hij zowel de moraal-theologische als de juridische aspecten onbesproken gelaten, die niettemin van doorslaggevende betekenis zijn als ooit de wetgever zich geroepen gaat voelen regelen op te treden. Onder „regelen” optreden wordt hier verstaan het bij herziening van de wettelijke regelingen die thans in het Wetboek van Strafrecht voorkomen, formuleren van de gevallen waarin, en de voorwaarden waaronder de diverse vormen van euthanasie voor de toekomst geoorloofd worden geacht.

Moraal-theologisch aspect. Het grote struikelblok voor de wetgever is voornamelijk dat ons volk verdeeld is in voor- en tegenstanders van 's mensen vrije beschikkingsrecht over eigen leven, vruchtbaarheid en vrucht. Het verdrag van Rome over de rechten van de mens laat in het midden hoever het recht op

„leven” reikt, behalve dat het de doodstraf erkent en het doden ter rechtmatige zelfverdediging. Daarin zit al een zekere relativisering. Een relativisering die ten grondslag ligt aan elk, al dan niet legislatief, compromis. Het grote legislatieve probleem is hoever de wetgevende macht — moraal-theologisch innerlijk verdeeld — zich compromitteren wil door compromissen te sluiten, die een brug suggereren over onoverbrugbare moraal-theologische kloven. Politiek wordt nu eenmaal niet beheerst door de oirbaarheids-, maar door de mogelijkheden-grens. That is always a narrow escape. Hoeveel jaar is het vinden van een compromis over het nog brandende abortusprobleem al mislukt?

Juridisch(-forensisch) aspect. Artsen kunnen — als zij daarvoor moeite doen — geneeskunde en geneeskunst bijhouden, de jurist kan ook — als hij er moeite voor doet — rechtswetenschap en rechtspraak wel bijhouden. De „wetgever”